

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ (4)
ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
2020 -2021

Διάρκεια εξέτασης: **Τρεις (3) ώρες**

Ως εξεταστέα ύλη νοείται το περιεχόμενο που περιλαμβάνεται στους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας, όπως αυτοί περιγράφονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Ιστορίας Γ' Λυκείου Κατεύθυνσης (στο εξής: **ΑΠ**). Η παραπομπή σε σελίδες αφορά το αναλυτικό πρόγραμμα και όχι τα σχολικά εγχειρίδια.

Εξεταστέα ύλη

Α΄: Η Ευρώπη και ο κόσμος τον 19ο αιώνα (1815 – 1871)

- Το Συνέδριο Ειρήνης της Βιέννης (1814 – 1815), ΑΠ, σελ. 10-11
- Τα εθνικά και φιλελεύθερα κινήματα στην Ευρώπη, ΑΠ σελ. 11
- Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 – Ένα μήνυμα ελευθερίας για την Ευρώπη, ΑΠ σελ. 11-14
- Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του (1830 – 1881), ΑΠ σελ. 14-15
- Η Βιομηχανική Επανάσταση, ΑΠ σελ. 15-16

Β΄: Από τον 19ο στον 20ό αιώνα (1871 – 1914)

- Η ακμή της ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας, ΑΠ σελ. 16-17
- Εθνικά κινήματα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, ΑΠ σελ. 19-20
- Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912 – 1913), ΑΠ σελ. 21-22

Γ΄: Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και οι άμεσες επιπτώσεις του

- Οι ανταγωνισμοί των μεγάλων δυνάμεων (1870 – 1914), ΑΠ σελ. 23-24
- Η διεξαγωγή και η έκβαση του πολέμου (1914 – 1918), ΑΠ σελ. 24-25
- Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ΑΠ σελ. 25-27
- Το Συνέδριο Ειρήνης των Παρισίων (1919 – 1920), ΑΠ σελ. 27-28
- Ο Μικρασιατικός Πόλεμος (1919 – 1922), ΑΠ σελ. 28-30
- Η Ρωσική Επανάσταση, ΑΠ σελ. 30-31

Δ΄: Η Ευρώπη και ο κόσμος κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου

- Η δεκαετία 1920 – 1930, ΑΠ σελ. 31-32
- Εσωτερικές εξελίξεις στην Ελλάδα (1923 – 1930), ΑΠ σελ. 32-33
- Η διεθνής οικονομική κρίση και οι συνέπειές της, ΑΠ σελ. 33-34
- Η Ελλάδα στην κρίσιμη δεκαετία 1930 – 1940, ΑΠ σελ. 34-35
- Ο υπόλοιπος κόσμος, ΑΠ σελ. 35-36
- ❖ Η Κύπρος κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου: οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες και τα Οκτωβριανά του 1931, ΑΠ σελ. 36-37

Ε΄: Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

- Προς νέα ένοπλη αναμέτρηση, ΑΠ σελ. 37-39
- Η επικράτηση της Γερμανίας στην ηπειρωτική Ευρώπη και η επέκταση του πολέμου (1939 – 1942), ΑΠ σελ. 39-40

- Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και η Εθνική Αντίσταση, ΑΠ σελ. 40-41
- Η συμμαχική αντεπίθεση και η ολοκληρωτική ήττα της ναζιστικής Γερμανίας – Η συνθηκολόγηση της Ιαπωνίας, ΑΠ σελ. 41-42

Στ΄: Ο μεταπολεμικός κόσμος

- Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου, οι επιπτώσεις του στην Ελλάδα και ο Εμφύλιος Πόλεμος, ΑΠ σελ. 45-46
- Η εξέλιξη και το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, ΑΠ σελ. 46-47
- Η αποαποικιοποίηση και ο Τρίτος Κόσμος, ΑΠ σελ. 47-48
- ❖ Από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στην Ανεξαρτησία. Η κορύφωση του ενωτικού κινήματος και ο ανταποικιακός – ενωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ (1955-1959), ΑΠ σελ. 48-51
- ❖ Οι διακοινοτικές ταραχές και η κρίση του Κυπριακού Ζητήματος από το 1963 έως το 1974, ΑΠ σελ. 51-52

Εγχειρίδια αναφοράς:

1. Κολιόπουλος Ι., Σβολόπουλος Κ., Χατζηβασιλείου Ευ., Νημάς Θ., Σχολινάκη-Χελιώτη Χ., *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012
2. Β. Σκουλάτου – Ν. Δημακοπούλου – Σ. Κόνδη, *Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη (1789-1909) για την Γ΄ τάξη του Ενιαίου Λυκείου*, τχ. Α΄, Αθήνα, ΟΕΔΒ 2005 (<http://istom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/trapeza-ylikou>)
3. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Σαββίδου Χ., Κατσώνης Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική – Νεότερη (1192 – 1974)*, ΥΑΠ, Λευκωσία 2006
4. *Ιστορία της Κύπρου, Συμπληρωματικό Υλικό Γ΄ Γυμνασίου και Γ΄ Λυκείου*: Π. Παπαπολυβίου, *Η συμμετοχή των Κυπρίων στους εθνικούς αγώνες*. (<http://istom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/trapeza-ylikou>)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διάρκεια εξέτασης: **Τρεις (3) ώρες**

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη.
Πρέπει να απαντηθούν ΟΛΕΣ οι ερωτήσεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (20 Μονάδες)

Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις κλειστού τύπου, που ελέγχουν τις ιστορικές γνώσεις του εξεταζόμενου. Οι ερωτήσεις αυτές είναι του τύπου:

1. Σωστό – Λάθος
2. Πολλαπλή Επιλογή
3. Ταξινόμηση ιστορικών δεδομένων/γεγονότων με βάση κάποιο κριτήριο
4. Αντιστοίχιση

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (45 Μονάδες)

Περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις που ελέγχουν τις ιστορικές γνώσεις, την ικανότητα κατανόησης, καθώς και τις δεξιότητες ανάλυσης, περιγραφής, αξιολόγησης, σχολιασμού, ερμηνείας και σύνθεσης του εξεταζόμενου. Οι ερωτήσεις απαιτούν απαντήσεις σε συνεχή ροή λόγου.

Ειδικότερα:

1. Η πρώτη ερώτηση περιλαμβάνει τρία (3) κατατοπιστικά σημειώματα. Τα ζητούμενα των κατατοπιστικών σημειωμάτων δίνονται εντός παρενθέσεως.
(Μονάδες 3Χ5=15)
2. Οι απαντήσεις του εξεταζόμενου τόσο στη δεύτερη όσο και στην τρίτη ερώτηση πρέπει να κινούνται εντός συγκεκριμένου ορίου λέξεων, που θα καθορίζεται από την εκάστοτε επιτροπή θεματοθέτησης. Στη δεύτερη ερώτηση δίνονται όροι/έννοιες που ο εξεταζόμενος καλείται να συμπεριλάβει στην απάντησή του. **Οι ερωτήσεις αυτές απαιτούν απαντήσεις σε δομημένο κείμενο (πρόλογος/εισαγωγή, ανάπτυξη κύριου ζητούμενου και επίλογος/κατακλείδα) και όχι απλώς απαρίθμηση γεγονότων.** Η επιτροπή θεματοθέτησης θα κατανέμει, επίσης, κατά την κρίση της, τις συνολικά τριάντα (30) μονάδες που αναλογούν στη δεύτερη και τρίτη ερώτηση του μέρους αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (35 Μονάδες)

Περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις που απορρέουν από αδίδακτες πρωτογενείς ή και δευτερογενείς πηγές (γραφπές πηγές, διαγράμματα, χάρτες, εικόνες, γελοιογραφίες, αφίσες, εικαστικές δημιουργίες κ.λπ.). Οι ερωτήσεις αυτές ελέγχουν τις ιστορικές γνώσεις, την ικανότητα κατανόησης καθώς και τις δεξιότητες ανάλυσης, περιγραφής, αξιολόγησης, σχολιασμού, ερμηνείας και σύνθεσης του εξεταζόμενου.

Η επιτροπή θεματοθέτησης θα κατανέμει, κατά την κρίση της, τις συνολικά τριάντα πέντε (35) μονάδες, που αναλογούν στις τρεις (3) ερωτήσεις του μέρους αυτού.

Σημείωση: Στο εξεταστικό δοκίμιο περιλαμβάνονται ερωτήσεις που ελέγχουν την καλλιέργεια και την ανάπτυξη της κριτικής και συνθετικής σκέψης του εξεταζομένου.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Με βάση τον διδακτικό χρόνο που, σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος αφιερώνεται σε κάθε θεματική ενότητα, η γενική κατανομή των μονάδων του εξεταστικού δοκιμίου καθορίζεται ως εξής:

1. Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη: **80 Μονάδες**
2. Ιστορία της Κύπρου: **20 Μονάδες**

Η επιτροπή θεματοθέτησης έχει τη διακριτική ευχέρεια να κατανείμει τις πιο πάνω μονάδες όπως η ίδια κρίνει στα τρία μέρη του εξεταστικού δοκιμίου.